

Minister
Zdrowia

RKN.050.8.2024.SS
Warszawa, 20 sierpnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 3724 złożoną przez Panią Posel Elżbietę Dudę w sprawie niesprawiedliwego otrzymywania środków finansowych przez szpitale kliniczne, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień i informacji.

Szpitale kliniczne są podmiotami leczniczymi utworzonymi lub prowadzonymi przez uczelnie medyczne albo uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego. Tym co wyróżnia szpitale kliniczne od innych podmiotów leczniczych jest realizacja zadań polegających na kształceniu przed- i podyplomowym w zawodach medycznych, w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia, a także działalność naukowa i badawcza. W związku z powyższym, zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799), dalej: „ustawa o działalności leczniczej”, szpitale kliniczne obowiązane są do udostępniania uczelniom jednostek organizacyjnych niezbędnych do realizacji ww. zadań. Udostępnianie to następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej pomiędzy uczelnią medyczną a szpitalem klinicznym lub innym podmiotem wykonującym działalność leczniczą. Art. 89 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej określa szczegółowy katalog elementów, które powinny znajdować się w umowie o udostępnieniu uczelni medycznej jednostek organizacyjnych podmiotu leczniczego do prowadzenia działalności dydaktycznej w tym m.in. określony musi być poziom środków finansowych przekazywanych przez uczelnię medyczną na rzecz szpitala klinicznego. Na mocy art. 89 ust. 4a ustawy o działalności leczniczej, umowa zawarta pomiędzy uczelnią a podmiotem wykonującym działalność leczniczą, wymaga zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz ministra właściwego do spraw zdrowia.

Środki finansowe, które uczelnia przeznacza na finansowanie zajęć klinicznych pochodzą głównie z corocznie przyznawanej wszystkim publicznym uczelniom subwencji, o której mowa w art. 365 ust. 1 i 2 ustawy z 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) dalej: „ustawa PSWiN”. Subwencja dla uczelni jest przyznawana przez ministra nadzorującego daną uczelnię. W przypadku 9 uczelni medycznych, będących uniwersytetami medycznymi, subwencja jest przyznawana przez ministra właściwego do spraw zdrowia a pozostałym uczelniom prowadzącym kształcenie na kierunkach medycznych subwencję przyznaje minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Koszty zajęć klinicznych realizowanych przez studentów studiów

stacjonarnych pokrywane są ze środków, które uczelnia otrzymuje w formie subwencji. Natomiast w przypadku studentów studiów niestacjonarnych lub kształconych w języku obcym całkowite koszty kształcenia, w tym koszty części klinicznej są pokrywane z opłat pobieranych od tych studentów.

Poziom finansowania, które otrzymuje od uczelni szpital kliniczny lub inna jednostka uczestnicząca w procesie kształcenia przed-i podyplomowego, zależy od wynegocjowanej i podpisanej umowy między zainteresowanymi stronami. Dotyczy to zarówno umów zawieranych przez uczelnie medyczne nadzorowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia jak i uczelni będących w nadzorze ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego.

Ponadto, jak powyżej wspomniano, podstawowym zadaniem realizowanym przez szpital kliniczny jest udzielanie świadczeń zdrowotnych i na ten cel szpital otrzymuje środki finansowe od Narodowego Funduszu Zdrowia w ramach zawartego kontraktu.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 7 ust 1 ustawy PSWiN system szkolnictwa wyższego i nauki obejmuje m.in. uczelnie, federacje uczelni, Polską Akademię Nauki, instytuty PAN, instytuty badawcze i inne podmioty wymienione w art. 7 tej ustawy. Środki finansowe z działu 730 Szkolnictwo wyższe i nauka, które na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego rozdziela, zgodnie z art. 365 ustawy PSWiN właściwy minister nadzorujący uczelnie, przekazywane są uczelniom w formie subwencji. Wśród wymienionych podmiotów w ww. przepisie nie ma szpitali klinicznych i dlatego środki na działalność dydaktyczną i badawczą nie są im przekazywane bezpośrednio przez nadzorującego uczelnie ministra. Działalność dydaktyczną i naukową na bazie szpitali klinicznych prowadzą jednostki organizacyjne uczelni nadzorującej szpital (katedry, kliniki, zakłady naukowe itp.) w ramach zawartej pomiędzy uczelnią a szpitalem klinicznym dwustronną umową o udostępnieniu.

W odniesieniu do instytutów badawczych działających w obszarze ochrony zdrowia i szpitali klinicznych należy wyjaśnić, że podstawą działania szpitali klinicznych jest prowadzenie działalności leczniczej, natomiast podstawą działania instytutów jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, poszukiwanie nowych, innowacyjnych procedur leczniczych i metod diagnostycznych często z wykorzystaniem posiadanej własnej bazy klinicznej. Stąd wynikają m.in. różnice w finansowaniu obu typów podmiotów. Instytuty na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego otrzymują środki finansowe od ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki zgodnie z art. 365 pkt 2 ustawy PSWiN. Natomiast działalność lecznicza prowadzona w części klinicznej instytutów finansowana jest ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

Odnosząc się do sprawy środków przekazywanych uczelniom medycznym w myśl art. 459 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce na organizowanie i przeprowadzenie kursów dokształcających osoby będące w trakcie specjalizowania się, to należy wyjaśnić, że w wyniku wejścia w życie w 2018 roku ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pełny nadzór nad Collegia Medica, działającymi w ramach Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wraz z finansowaniem został przekazany do ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. W związku z powyższym, wszystkie dotacje, które ww. uczelnie otrzymywały od ministra do spraw zdrowia zostały przekazane do przejmującego nad nimi nadzór ministra do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Środki te, w wysokości przysługującej im w roku 2018, zostały w 2019 r. włączone do podstawy subwencji przekazywanej corocznie ww. uczelniom przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. We włączonych do podstawy subwencji na 2019 r. i przyznawanej w następnych latach subwencji dla ww. uczelni znalazły się również dwie następujące dotacje przyznawane do roku 2018 na podstawie ustawy z 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.) zgodnie z :

1. art. 94 ust. 1 pkt 8 ustawy z 2005 r. na zadania związane ze świadczeniami zdrowotnymi na pokrycie kosztów związanych z realizacją kształcenia studentów w części klinicznej wynikającej z programu studiów;
2. art. 94 ust. 1 pkt 9 ustawy z 2005 r. na zadania związane z kształceniem podyplomowym w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentystów, farmaceutów, pielęgniarek i położnych oraz diagnostów laboratoryjnych.

Natomiast w odniesieniu do uczelni medycznych środki przekazywane przez ministra właściwego do spraw zdrowia z mocy art. 94 ust. 1 pkt 8 ustawy z 2005 r. zostały od roku 2019 włączone do podstawy subwencji przyznawanej uczelniom medycznym, a środki przyznawane z mocy art. 94 ust. 1 pkt 9 ustawy z 2005 r. są od 2019 r. przekazywane uczelniom medycznym w postaci dotacji podmiotowej. Środki, które pozostały w puli Ministra Zdrowia na prowadzenie kursów dokształcających w ramach szkolenia specjalizacyjnego dzielone są pomiędzy uczelnie medyczne, które po wprowadzonej reformie szkolnictwa wyższego w 2018 r. pozostały w nadzorze ministra właściwego do spraw zdrowia. Uczelnie, które nie są nadzorowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia środki na organizację kursów realizowanych w ramach specjalizacyjnego kształcenia podyplomowego mogą pozyskiwać od Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w ramach ogłaszanych przez CMKP konkursów na ich realizację lub finansować je z własnych środków m.in. z uzyskiwanych w ramach otrzymywanej subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego.

Pragnę również poinformować, że podział dotacji podmiotowej dla uczelni medycznych, o której mowa w art. 459 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, minister właściwy ds. zdrowia dokonuje wg algorytmu zawartego w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia dnia 21 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu podziału środków finansowych dla uczelni medycznych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia (Dz.U. z 2023 r. poz. 1005).

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Marek Kos
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/